

L'EPOPEYA DE SANG

Premi del Centre Nacionalista Republicà de Barcelona en els Jochs Florals del any passat.

GESTES HERÒIQUES

Eren dolces mitjornades—sota cels esplendorosos,
eren grates sonatines—en vernáculos misteriosos,
eren balls y minuettos—destrenats solemniament.
Eren rialles argentines—cóm escuma que's vessava...
¡Y era un poble que sofria!—¡Era un grop que's congriava
per Llevant y per Ponent!

Entre roses exclatantes—dels boscatjes de Versalles
els esguards inflamats eren—cóm preludis de batalles
amoroses. Les estrofes—dels poetes suggerien
temps heròichs, en que les aúries—flors de líiri resplandien
al damunt l'alba senyera—cóm reial constelació.
Y al vibrar forta y soléme—pel jardí l'estrofa encesa,
el ressó feya ritmarla—ab l'irada Marsellesa...
¡Era'l grop que s'apropava—capdilat per la cançó!

L'horitzó s'ensombrea—ab els óits que'l temps acobia.
Y eren boques afamades—y eren punys de tot un poble;
¡Y era un tró, tràgich preludi d'un sotrach omnijacent!
Al damunt de les negrures.—apropantse venjatives,
ab rialla espaventable—que mostrava les genives
desdentades, destacava-s—el perfil de Guillotin.

Y eren torres esberlades—per la forsa d'aquell vent.

Les sonates s'esvairan—de les frondes cortisanes,
emudiren les orquestes,—se desferen les pavanes
del Versalles solemniat.

Y en la Grève, com un capítol—de l'Infern d'un gran poeta
destrempava-s tots els dies—la sinistre ganiveta...
¡No eren pas les roijes postes—més sagnants que'l cada-
[falch!

Y eren clams de goles ronques,—y eren testes per les pi-
ques,

y eren cossos adorables—de primpees fets a miques,
englotides y disperses—per aquell horror humá.
Y eren segues de suïssos—y oficials de la farola,
y era'l caos ab son seguici—de l'afrosa «Carmanpola»
y el «Ça irá».

¡Oh les tristes epopeies—de niçagues esfondrades!
¡Oh l'espiritual Calvari—de les vides condempnades!
¡Cóm saberen, cóm saberen—esborrà li crims de l'avior!
En el fons de la panera—redoloven destroncades
gentils testes que tenien—en les nines entelades
l'expressió d'una altivesa—qu'espaumava l'occidor

Y eren mars de sang humana!—Y eren dies del Terror!

Les marqueses envellides—de perruques capritxoses,
duchs xacrosos y vescomptes—de corbates vaporoses,
les altives damiseles—del escot enlluernadis.
remembraren altre volta—les eròtiques batalles
y tornaren en els llavis—a florir clares rialles
cóm un gest de desafío—que's llençava al fer París.

Y ans que al cim de l'enginy tràgich—rodolessin llurs ca-
[davres
transformaren les ergástules—en salons de ball macabres,
y es dançaven minuettos oblidant l'hora fatal.
La joiosa jovenalla—y arrugades Excelencies

arquejaven les figures—en solémes reverencies,
cóm si encare se trobessin—en el vell castell fendal

¡Y eren mans de damisela—qu'esmolaven un punyal!
¡Oh les tristes sarabandes!—Oh la tràgica alegria
transformant en nou Versalles—la fatal Concergerial
Gest heròich d'una noblesa—aferrada a llurs blasons.
Cada colp que's demanava—pel coltell présa novella,
emportansen un dançaire—despartint una parella,
els comiats eren joiosos,—sense jestos de recança,
y el lloch buid s'omplia prompte—pera no finir la dança...
¡Y eren caps que's destroncaven—suats encare dels cotillons

Y era una gentil Carlota—que pujava uns esgraons!

Y eren nobles a fornades,—y era un rei y una regina
que muntaven les escales—de l'afrosa guillotina,
y eren àntres de martiri—per l'infant de la dissort.
Era un mon que's deslliurava—de cent segles d'esclavatge,
y eren tots els drets de l'Home—proclamats entre'l car-
[natge,

Y era un esmolat triangle—nivellantnos ab la Mort.
¡Tots iguals! Rei y remença—ric y pobre, feble y fort!

Vers la Grève, roija y sinistre—avençaven les carretes,
apretat feix de casaques—y de blanques manteletes
que velaven pudoroses—les delícies del pit blanc.
Y en lo fret de les mirades,—y en el dur perfil dels llavis
s'hi pintava un mut despreci—pels grollers insults y agra-
[vis,

per l'afrosa guillotina, pel butxí cobert de sang.
Els amants de nobla soca—s'en anaven al suplici
ab les mans entrelaçades, esguardantse ab foll desfici,
y al bell peu de la cotella—llur mirá era mes pregón
—destroncar set de ses branques.
y era'l trist Chenier palpatse—l'ample front ab ses mans
[blanques
bo-i diguent: N'obstant jo penso—qu'hi ha quelcóm dins
[d'aquest front.

Era un mon purificantse—ab la sang d'un altre mon.
¡Oh les pàgines glorioses—y sagnantes d'aqueix llibre
ont en cada roig capítol—un esforç heròich hi vibra
preparant un futura—epopeia de gegants!
Fou del mig d'eixa hecatombe—que sorgiren sublimades
les llegions de voluntaris—lluïtant nùes y afamades
y enlairant una senyera—ab tres signes flamejants.

Y eren dates que mostraven—la poixansa d'una idea.
Era Valmy, eren els Vosgos—era'l Rhin y la Venda,
era Arcola y les Piràmides,—era'l Caire y Aboukir...
¡Era un aigla! que teixia—una olímpica cadena
qu'en Tolon escomensava—y finia en Santa Helena
cóm si en mars de sang nascuda—en la mar volgués morir
¡Y un illot era la Ilosa—que hi posava l'Avenir!

Sang rivals a doll vessades—pel desitj d'un Ideal,
¡Sang de pleb y sang de nobles—Deu va fervos roija igual!

JOSEPH CALZADA Y CARBÓ

